

ті та ініціативи, обумовлює новий підхід до професійної компетентності викладача.

Студент розглядається як суб'єкт освітніх змін, співучасник педагогічного процесу, творча особистість, а не як об'єкт зовнішніх впливів.

Існують різні підходи до організації педагогічної взаємодії, а саме:

— діяльнісний (має за мету формування у студентів різноманітних способів і видів діяльності);

— особистісноорієнтований (забезпечує самопізнання, розвиток рефлексивних здібностей, оволодіння способами саморегуляції, самовдосконалення, самовизначення, формування життєвої позиції);

— акмеологічний (зорієнтований на цілісний і стійкий розвиток освітніх систем і суб'єктів освітнього процесу в умовах творчої діяльності. Учасники творчої взаємодії та співробітництва забезпечують один одному успіх у своїй самореалізації, в розвитку духовно-морального потенціалу особистості.);

— аксіологічний (має на меті введення студентів у світ цінностей і надання допомоги у виборі особистісно значимої системи ціннісних орієнтацій);

— системний (підхід, за якого будь-яка система розглядається як сукупність взаємопов'язаних елементів (компонентів), які мають вихід (ціль), вхід (ресурси), зв'язок із зовнішнім середовищем, зворотній зв'язок).

Спроможність організувати конструктивну суб'єкт-суб'єкту взаємодію — один з значимих показників професійної компетентності викладача.

*Давидюк А. Р.,
Машкова І. М.,
старші викладачі
кафедри іноземних мов ФЕФ*

ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Культура перекладу — це дотримання норм на всіх мовних рівнях. Сучасний студент не вмє вільно орієнтуватися у конкретній мовленнєвій ситуації, доцільно використовувати певну стилістич-

ну норму української літературної мови під час перекладу з іноземної на рідну мову, що свідчить про відсутність або недостатню сформованість комунікативних навичок. Викладач повинен розвивати у студентів компетентності, необхідні для успішного здійснення комунікації між спеціальними формами фахових знань, наприклад із економіки, та різними комунікативними культурами.

Виходячи з вищесказаного, доцільно виділити певні етапи навчання процесу перекладу. *Активне читання*, як початковий етап ставить собі за мету забезпечити студентів методологією аналізу та синтезу інформації, що сприймається. На етапі *доперекладного аналізу тексту* студенти застосовують освоєну методику виокремлення основного змісту, в результаті чого визначаються основні стратегії перекладу. Викладач використовує найбільше розмаїття саме перед текстових завдань. Найважливіші з них направлені на пошук еквівалентів у іноземній або рідній мові, включаючи географічні назви, терміни, атрибутивні словосполучення, прийменниково-відмінникові конструкції, тощо. Значна увага приділяється саме варіативності перекладу словосполучень, а при роботі з реченнями порядку слів, активним і пасивним конструкціям, використанню синонімічних синтаксичних конструкцій (підрядні речення, іменні словосполучення, дієприслівникові та інфінітивні звороти).

Після засвоєння технологій пошуку інформації та аналізу тексту перекладу студенти переходять до етапу *створення тексту перекладу*. Цей етап передбачає освоєння студентами технологій реформулювання, знання яких дозволяє здійснити процес комунікації, тому рекомендується починати з усного абзацно-фразового перекладу тексту. Для формування професійної компетентності необхідно розвивати перекладацькі компетенції, що передбачають володіння методиками організації логічної структури девербалізованого змісту та оструктурування вербалізованих елементів тексту, акумулювання екстралінгвістичних знань на основі соціального та гуманітарного досвіду студента. На даному етапі продуктивними елементами тренінгу є завдання, спрямовані на пошук еквівалентів і значенсвих відповідників; робота зі складання плану тексту, формулювання основної ідеї та вичленення другорядних моментів; завдання, націлені на створення основних змістових блоків тексту, нового дискурсу на всіх його рівнях, а освоєння технологій оцінки лінгвістичної та текстуальної компетентності всього тексту є завданням наступного етапу навчання.

Редагування — завершальний етап навчання перекладу — передбачає розвиток текстуальної компетентності студента, вміння

оцінити лінгвістичну компетентність перекладу, а також сформувати навички з презентації продукту перекладацької діяльності. Для цього використовується один із додаткових етапів навчання перекладу — *анотування* тексту, тобто конденсоване передавання інформації, що міститься у ньому. Завдання, пов'язані з різними способами резюмування тексту, спрямовані на формування креативної компетентності у студентів, яку також необхідно інтегрувати в процес набуття професійної перекладацької компетентності.

Переклад має виконуватись так, щоб, передаючи інформацію з однієї мови на іншу, не допустити її втрати або перекручення, тому варто звернути увагу студентів на ті вимоги, що висувають до перекладу: 1) переклад має бути точним, але не буквальним або дослівним; 2) подвійне тлумачення змісту перекладу є неприпустимим; 3) літературно грамотним вважається текст, що відповідає нормам мови перекладу (тобто в якому відсутні форми та звороти, перенесені з мови оригіналу, і «чужі» для мови перекладу).

Літературна норма мови фіксується у словниках, граматиках, довідниках, тобто підлягає кодифікації. Саме тому одним із найважливіших завдань при формуванні перекладацьких компетенцій у студентів, особливо немовних вищих навчальних закладів, є навчити їх користуватися словниками різних типів (від загальних академічних до професійно спеціалізованих). Опанування теоретичних засад і практичних навичок перекладу допоможе студентам під час роботи над курсовими і дипломними проектами та при опрацюванні різноманітної інформації, відтвореної іноземною мовою.

Десятрєва Н.В., канд. екон. наук, доц.,
кафедра фінансові ринки

МІЖПРЕДМЕТНИЙ ТРЕНІНГ: ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Навчальним планом підготовки студентів за магістерською програмою «Фінансовий ринок» передбачено проведення міжпредметного тренінгу, який охоплює дисципліни «Держава на фінансовому ринку», «Корпорація на фінансовому ринку», «Інфраструктура фінансового ринку» та «Управління фінансовими активами». Метою проведення тренінгу є узагальнення теоретичних знань, застосуван-